

Denne fil er downloadet fra
Danmarks Tekniske Kulturarv
www.tekniskkulturarv.dk

Danmarks Tekniske Kulturarv drives af DTU Bibliotek og indeholder scannede bøger og fotografier fra bibliotekets historiske samling.

Rettigheder

Du kan læse mere om, hvordan du må bruge filen, på
www.tekniskkulturarv.dk/about

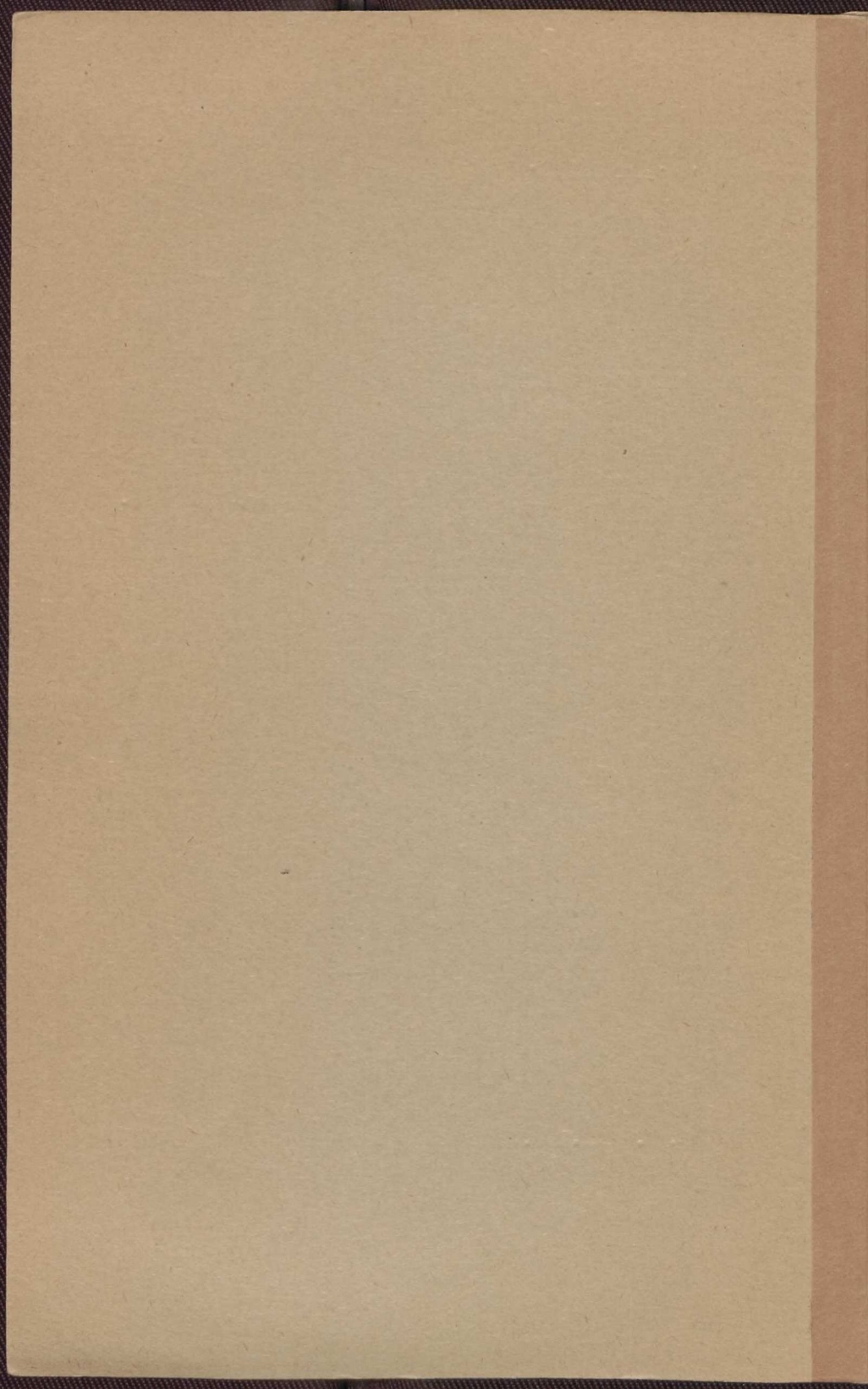
Er du i tvivl om brug af værker, bøger, fotografier og tekster fra siden, er du velkommen til at sende en mail til *tekniskkulturarv@dtu.dk*

N.M.Nielsen.

D E N L I L L E I N D U S T R I .

1 9 1 5 .

T.B.661.01.

Univ.-Bibl.

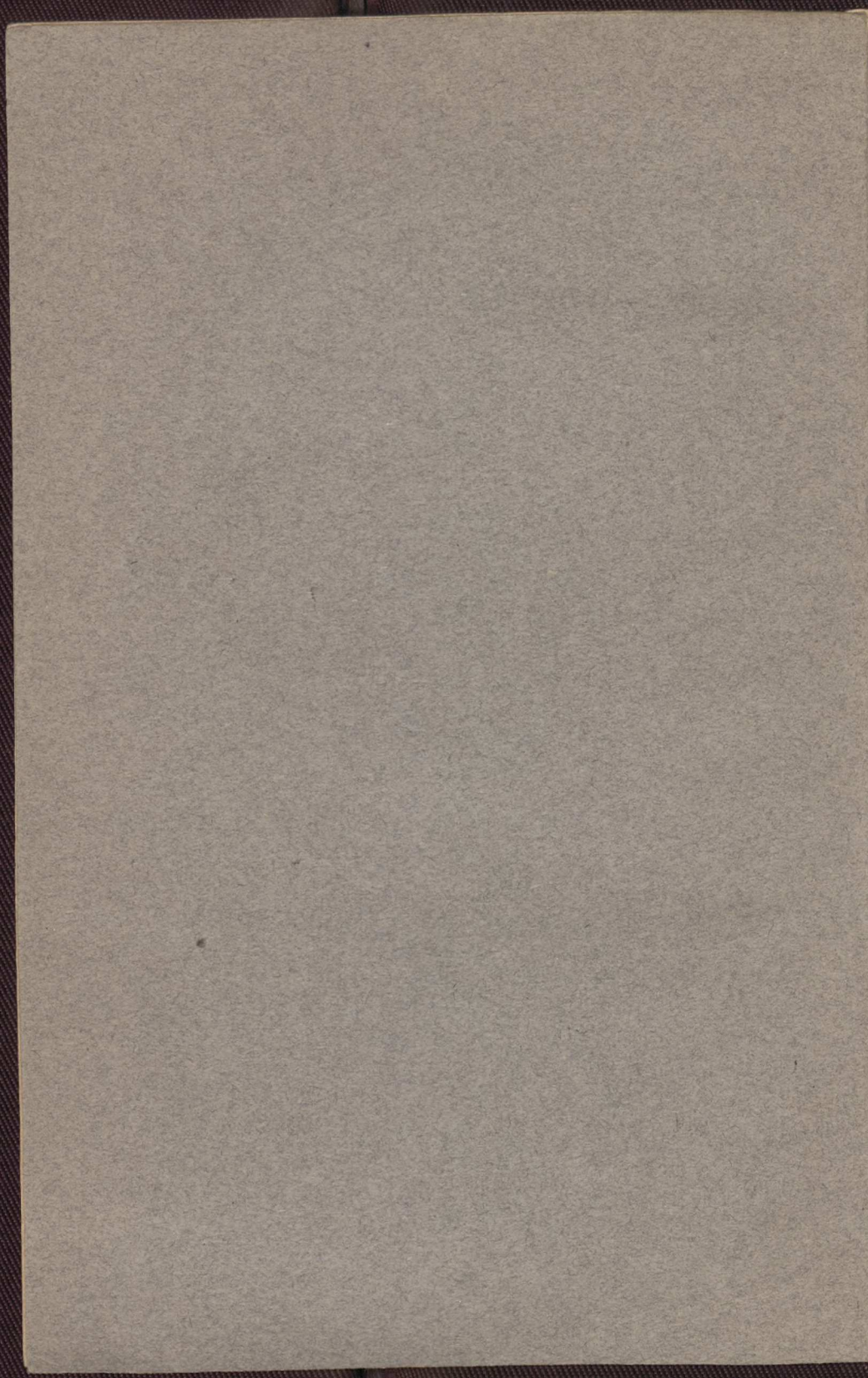
H. M. Nielsen:

Den lille Industri.

1915.

T.B. 661.01 - Niel

661.01
Sma

Den lille Industri

af

N. M. Nielsen, Hobro.

60 praktiske og prøvede Opskrifter
til selv at fabrikere 60 i det daglige Liv forekommende
Artikler, som kan fabrikeres for en Brøkdel af hvad
de almindelig koster i Handelen.

Eftertryk forbydes.

HOBRO.

Trykt i Hobro Ekspres-Trykkeri
1915.

661.01
Sum

Tandpulver.

10 gr. pulv. Kamfer,
 10 - Magnecia,
 20 - pulv. Kridt,
 20 Draaber Pebermynteolie,
 blandes til det erfri for Klumper.

Antiseptisk Tandvand.

100 gr. Sprit,
 2 - Mentol,
 10 - Cocceonelletinctur,
 opløses ved Omrystning.
 1 Teskefuld i et Glas Vand
 til Skylning af Munden efter
 Tandbørstning.

Brillantine.

50 gr. Sprit
 60 - Nizzaolie,
 40 - Ricinusolie,
 2 Draaber Rosenolie,
 gør Haarvæxten stærk (maa
 omrystes før Brugen).

Borvaselin.

10 gr. pulv. Borsyre,
 90 - gul Vaselin.

Borvand.

1 Spiseskefuld krystaliseret
 Borsyre opløses i 1 Flaske $\frac{3}{4}$
 Liter kogt kold Vand.

Frostspiritus.

50 gr. Kamferspirit,us,
 25 - Petroleum el. Motor-
 benzin,
 10 - Salmiakspiritus
 lindrer og helbreder Frost (maa
 ikke bruges i aaben Saar).

Kamferolie.

200 gr. Kamfer opløses ved
 svag Varme i 100 gr. Bomolie.

Kinadraaber.

50 gr. Kinabark,
 200 - Sprit,
 50 - Vand,
 henstaa i 8 Dage paa et varmt
 Sted.

Eksemsalve.

100 gr. Lanolin,
 100 - gul Vaselin,
 5 - Salisylsyre,
 2 - pulv. Borsyre,
 10 - Zinkhvidt,
 maa blandes godt.

Karlsbadarsalt.

200 gr. pulv. svovlsurt Natron
 10 - tvekulsurt Natron,
 1 Teskefuld Køkkensalt.

Tandpasta

ogsaa til kunstige Tænder.
 25 gr. pulv. Kridt,
 20 - Sprit,
 5 Draaber Pebermynte-
 draaber.

Haarpomade.

25 gr. hvid Bivoks,
 50 - Olivenolie,
 10 - Ricinusolie,
 smeltes ved svag Varme og
 under stadig Omrøring.

Hudvand.

25 gr. Borax
 25 - Glyserin opløses i
 1 Liter kogende Vand.

Haarspirit.

60 gr. Sæbepulver,
 500 - Sprit,
 1 - Safran,
 5 Draaber Rosenolie,
 blandes ved Omrystning.

Parfume.

Extrakt de Rose.
 1 $\frac{1}{2}$ gr. Rosenolie,
 100 - Sprit,
 henstaa i 8 Dage tilproppet.

Parfume.

Eau de cologne.
 8 gr. Bergantolie,
 2 - Citronolie,
 4 - Lavendelolie,
 350 - Sprit,
 omrystes altid før Brugen.

Parfume.

Eau de Lavande.
 10 gr. Lavendelolie,
 5 - Citronolie,
 5 - Bergantolie,
 400 - Sprit,
 50 - kold kogt Vand.

Gærpulver.

12 gr. Cremortarlare,
 5 - tvekulsurt Natron,

Bagepulver.

12 gr. Rismel,
 6 - tvekulsurt Natron,
 10 - Cremortarlare.

Sort Haarfarve.

2 gr. Helvedesten,
 60 - Rosenvand,
 18 - Salmiakspiritus.

Brun, blond Haarfarve.

10 gr. svovlsurt Jernforilte,
 100 - destileret Vand.

Lys Haarfarve.

15 a 20 gr. Brintoverilte,
 100 - destileret Vand.

Vaskepulver

(til 1 Vask, 100 Pd. tør Vask)
 150 gr. tør pulv. Soda,
 100 - pulv. Borax.

Pudsecrem

(for grove Metaller)
 2 gr. Oxylsyre (fint pulv.),
 120 - Palmeolie,
 50 - pulv. Pimpesten,
 8 - Petroleum.

Pudsecrem

(for finere Metaller)
 100 gr. Palmeolie,
 10 - Benzin,
 60 - pulv. Kridt,
 10 - grøn Sæbe.

Pudsecrem

(for Guld, Sølv, Plet og Nikkel)
 25 gr. fint pulv. Kridt,
 25 - Vinerkalk,
 blandes med Sprit til en blød
 Dejg, paastryges Genstanden
 med en blød Pensel og hen-
 staar derefter til det er helt
 tør, børstes derefter af med
 en ikke for stiv Børste, Gen-
 standen pudses efter med et
 tørt, rent Vaskeskind. (Metal-
 genstanden skal først være
 rensset for Fedt med Benzin).

Blegvand

(det i Handelen almindelig til
10 Øre pr. Flaske).

100 gr. Klorkalk,
1000 - Vand,
rystes og klares.

Blegvand

(til finere Stof, uskadelig for
Tøjet).

25 gr. Blyedike,
35 - Spirit,
500 - destileret Vand.

Bruslemonade.

25 gr. tvekulsurt Natron,
25 - Citronsyre,
50 - stødt Melis
blandes med 1 Ltr. kold Vand
kan om ønskes tilsættes Frugt-
farve.

Fransk Brændevin.

100 gr. Spirit
50 - Vand
50 - tillavet The (kold)

Enebær Brændevin.

500 gr. Spirit,
500 - Vand,
250 - Enebær,
henstaa i 8 Dage, omrystes
daglig.

Kamferspiritus.

40 gr. Kamfer opløses i
200 - Spirit, tilsættes
160 - Vand.

Sort Skocrem

laves i 2 Skaale, i Skaal

Nr. 1 sættes i blød i 12 Timer

20 gr. Karnaubavox (knust)
30 - skaaret Paraffin,
200 - Terpentiniolie,
4 - fedtopløselig sort
Anelin,

i Skaal Nr. 2 henstaa i blød
i 12 Timer

20 gr. ituskaaret Marseille-
sæbe,
100 - Vand,
25 - Bensort el. Kørnøg.

Indholdet i Skaalene smeltes
over ikke for stærk Ild under
stadig Omrøring, svinder Van-
det i Skaal Nr. 2 erstattes med
kogende Vand. Naar begge
Dele er smeltet, hældes Ind-
holdet af Skaal 1 over i Skaal
2 (ikke omvendt) under stadig
Omrøring til det hele er halv-
flydende, derefter hældes det
i Æsker.

Brun Skocrem

laves paa samme Maade som
det sorte, kun istedetfor sort
Anelin bruges gul Anelin, og
istedetfor Kørnøg eller Bensort
bruges Talkum.

Strobin

til Rensning af hvide Straahatte.
Vaskes først i hvid Sæbe-
vand, derefter i en Blanding af
50 gr. Magnesia,
50 - Borax, opløst og ud-
rørt i 1 Liter Vand, tørres i
Skygge.

Likør.

Hindbær. Jordbær. Ribs.
 1000 gr. friske Jordbær (knust)
 500 - stødt Melis,
 800 - Druesprit,
 5 - Vanille,
 50 - Kanelbark,

henstaa i 14 Dage paa et varmt
 Sted, filtreres og hældes paa
 Flasker.

Solbær behandles paa sam-
 me Maade, og tilsat ekstra
 100 gr. gl. Rom.

Haandsæbe.

1500 gr. Kokosolie,
 50 - Glysserin,
 500 - Faare- eller Oksetalg
 1100 - Lud,
 smeltes ved ikke for stærk
 Varme, efter at det har staaet
 i blød Natten over. (Fedt-
 stofferne skaaret i tynde
 Skiver). Opløs derefter 550
 gr. pulv. Borax i 200 gr. Vand,
 og bland den i Sæbemassen
 under stadig Omrøring. Par-
 fumer den derefter med
 20 gr. Bergamotolie,
 10 - Citronolie,
 5 - Lavendelolie,
 10 Draaber Rosenolie,
 giver en fin, droj og behagelig
 Sæbe. (Luften der skal an-
 vendes til Sæben kan laves af
 400 gr. Natronhydrat blandet
 800 - Vand og koger i 2
 Minutter.

Krølletinctur.

100 gr. Borax (pulv.),
 4 - arabisk Gummi,
 50 - Kamferspiritus,
 1 Liter varmt Vand.

Seletøjslak.

25 gr. Schellak,
 10 - Terpentiniolie, smeltes
 og tilsættes
 85 - Sprit (denatureret)
 2 - Blaatrækstrakt,
 3 - kromsurt Kali,
 5 - Indigo,
 filtreres og er færdig til Brug.

Blæk.

1 gr. Nigrosin,
 1 - vandopl. sort Anelin,
 2 - arabisk Gummi,
 75 - kogende Vand.

Salmiakspiritus.

30 gr. Amoniak,
 70 - Vand.

**Rensning af Vandflasker
og Glas.**

100 gr. Saltsyre,
 100 - Vand,
 opløser Vandaffeldningen hur-
 tig.

**Hvide Balsko og Handsker
renses.**

Smudset afgnides med en
 ren Lærredsklud med Benzin,
 afgnides derefter med Magne-
 sia og bliver da som nye.

Pulver mod Fodsved.

- 40 gr. Kartoffelmel,
 15 - Borsyre, pulv.,
 10 - Alun, pulv.,
 35 - Talkum.

Hovedpinepulver.

$\frac{1}{2}$ gr. Acetylsalisylsyre,
 tages med størst Virkning, naar
 det benyttes umiddelbar før
 man sover.

Gurglevand.

- 15 gr. klorsurt Kali,
 500 - kogt kold Vand.

Blyvand.

- 15 gr. Blysukker,
 500 - kogt kold Vand.

Gigtbalsam.

- 5 gr. Kamfer opløses i
 30 - Sprit og tilsættes
 10 - Rucinusolie,
 10 - Cajaputolie,

hældes i Haanden og indgnides
 stærkt paa det syge Sted 2
 a 3 Gange daglig.

Konserveringssalt til Kød.

- 95 gr. svovlsyrlet Natron og
 5 - Borsyre pulv.
 blandes.

En Teskefuld til hver kg Kød
 blandes i Saltet. Kødstykkerne
 indgnides med Blandingen.

Blaastensopløsning.

til Sprøjtning af Frugttræer og
 Buske. 30 gr. Blaasten til
 hver Liter kogende Vand.

Kakkelovnssvæarte.

- 80 gr. pulv. Grafit.
 20 - Kørnøg blandes og
 fugtes med en Opløsning af
 Marseillesæbe opløst i kogende
 Vand.

Flydende Pudsecrem.

- 50 gr. Motorbenzin,
 15 - Stearinolie,
 15 - brændt Kaolin,
 20 - Salmiakspiritus.

Fedtsvæarte

- til Vandstøvler og Seletøj.
 90 gr. Vaseline,
 5 - brændt Elfenben,
 5 - fedtopløselig sort Anelin
 Tilgule Vandstøvler og Sele-
 tøj, erstattes brændt Elfenben
 med Talkum, og sort Anelin
 med gul Anelin.

Skurepulver.

- 50 gr. pulv. Soda,
 40 - Trippelse el. Kaolin,
 10 - Sæbepulver.

Blød Sæbe.

- 1000 gr. Affaldsfedt el. Talg,
 300 - Lud
 koges til Fedtstoffet er klar
 og tilsættes 20 Liter Vand og
 1 Spiseskefuld Salt og bringes
 i Kog i 4 a 5 Minutter og er
 da færdig og erstatter grøn
 Sæbe.

Mølpulver.

- 10 gr. Kamfer pulv.,
- 10 - stødt, sort Peber,
- 20 - Naftalin,
- 10 - dalmatisk Insektpulv.,
- 10 - Malurt

blandes godt, kommes i smaa tynde Lærredsposer og lægges mellem Varerne.

Kraver og Muffer indpakkes i Avispapir, der modvirker Møldannelser.

Blomstergødning.

- 25 gr. Chilisalpeter,
- 25 - Kogesalt,
- 1 - svovlsur Magnesia,
- 3 - fosforsur Jernopløsesi
- 1000 - Vand.

1 Teskefuld ugentlig i Vandet til middelstore Planter, til større og mindre Planter i Forhold hertil.

Hektografmasse.

- 100 gr. Husblas opløses i
- 200 - kogende Vand og tils.
- 50 - Sirup,
- 1 - Salisylsyre,
- 500 - Glyserin, omrøres længe, ikke for stærk for at undgaa Luftblærer.

Fluegift.

- 200 gr. Kvasia,
  - 100 - Puddersukker,
  - 250 - kogende Vand,
- henstaa tildækket 10 a 12

Timer hældes op i flade Skaale, ædes gerne af Fluerne, som straks dør.

Plantemargarine.

- 2 kg. Kokosfedt smeltes og tilsættes
  - 100 gr. Sesamolie og blandes med
  - 2 Æggeblommer,
  - 2 Liter frisk Kærnemælk,
- omrøres og æltes i 10 Minutter, tilsættes Farve og Salt efter Behag. (I den varme Sommer-tid kan anvendes lidt mindre Sesamolie, om Vinteren lidt mere indtil 500 gr., alt efter Temperaturen).

Plantemargarine, lavet som foranførte, vil vanskelig kunne skelnes fra fineste Mejerismør. **NB.** Ved Fabrikation af Margarine i større Omfang anbefales det at købe den afmigudgivne Vejledning, der omfatter Fabrikation af saavel animalsk som vegetabilsk og Bagermargarine.

Raastofferne

til foranførte faaes hos Materialisterne og paa Apothekerne, som de største og bedst sorterede kan nævnes *Alfred Benzon*, København, og *Gustav Lotze*, Odense.

